

Byla C-264/08

Belgische Staat prieš Direct Parcel Distribution Belgium NV

(*Hof van Cassatie* prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Bendrijos muitinės kodeksas — Skola muitinei — Muito suma — 217 ir
221 straipsniai — Bendrijų nuosavi išteklių — Reglamentas (EB, Euratomas)
Nr. 1150/2000 — 6 straipsnis — Reikalavimas įtraukti muitų sumą į apskaitą prieš
pranešant apie ją skolininkui — „Teisiškai privalomos sumokėti“ sumos sąvoka“

2010 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo (antroji kolegija) sprendimas I - 736

Sprendimo santrauka

1. *Europos Bendrijų nuosavi išteklių — Importo ir eksporto muitų išieškojimas išleidus prekes
(Tarybos reglamento Nr. 2913/92 217 straipsnio 1 dalis ir 221 straipsnio 1 dalis)*

2. *Europos Bendrijų nuosavi ištekliai — Importo ir eksporto muitų išieškojimas išleidus prekes (Tarybos reglamento Nr. 2913/92 217 straipsnio 1 dalis ir 221 straipsnio 1 dalis bei Tarybos reglamento Nr. 1150/2000 6 straipsnis)*
3. *Europos Bendrijų nuosavi ištekliai — Importo ir eksporto muitų išieškojimas išleidus prekes — Reikalavimas įtraukti muitų sumą į apskaitą prieš pranešant apie ją skolininkui (Tarybos reglamento Nr. 2913/92 221 straipsnio 1 dalis)*
4. *Europos Bendrijų nuosavi ištekliai — Importo ir eksporto muitų išieškojimas išleidus prekes — Reikalavimas įtraukti muitų sumą į apskaitą prieš pranešant apie ją skolininkui (Tarybos reglamento Nr. 2913/92 217 straipsnis)*
5. *Europos Bendrijų nuosavi ištekliai — Importo arba eksporto muitų grąžinimas arba atsisakymas juos išieškoti — Reikalavimas įtraukti muitų sumą į apskaitą prieš pranešant apie ją skolininkui (Tarybos reglamento Nr. 2913/92 217 straipsnio 1 dalis ir 221 straipsnio 1 dalis)*
6. *Europos Bendrijų nuosavi ištekliai — Importo arba eksporto muitų grąžinimas arba atsisakymas juos išieškoti — Reikalavimas įtraukti muitų sumą į apskaitą prieš pranešant apie ją skolininkui (Tarybos reglamento Nr. 2913/92 221 straipsnio 1 ir 3 dalys bei 236 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą)*

1. Reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 221 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad joje nurodytų išieškotinių muitų „įtraukimas į apskaitą“ yra jų sumos „įtraukimas į apskaitą“ šio reglamento 217 straipsnio 1 dalies prasme.
 2. „Įtraukimą į apskaitą“ Reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 217 straipsnio 1 dalies prasme reikia skirti nuo nustatytų muitų įrašymo į nuosavų išteklių sąskaitą Reglamento Nr. 1150/2000, įgyvendinančio Sprendimą 94/728/EB dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos, 6 straipsnio prasme. Kadangi Reglamento Nr. 2913/92 217 straipsniu nenustatomos nei praktinės „įtraukimo į apskaitą“ šios nuostatos prasme taisyklės, nei minimalūs techniniai ar formos reikalavimai, šis įtraukimas į apskaitą, kuris gali būti atliktas įrašant jį į protokolą, kuriuo konstatuojamas muitų srities teisės aktų pažeidimas, turi būti
- (žr. 17 punktą, rezoliucinės dalies 1 punktą)

atliekamas taip, kad būtų užtikrinta, jog kompetentingos muitinės tarnybos į apskaitos registrus arba bet kurią kitą jiems lygiavertę duomenų laikmeną įrašytų tikslių importo ar eksporto muitų, sudarančių skolą muitinei, sumą, taip visų pirma sudarydamos sąlygas patikimai nustatyti atitinkamų sumų įtraukimą į apskaitą ir, be kita ko, susieti jį su mokesčių mokėtoju.

pranešama apie importo arba eksporto muitų sumą, jeigu šiam pranešimui gali būti taikomos bendrosios nacionalinės proceso normos, kuriomis mokesčių mokėtoju garantuojama adekvati informacija ir sudaromos sąlygos ginti savo teises žinant bylos faktus.

(žr. 26–30 punktus, rezoliucinės dalies 3 punktą)

(žr. 18–20, 22–25 punktus, rezoliucinės dalies 2 punktą)

3. Reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 221 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad atitinkama tvarka muitinės tarnybų pateiktas pranešimas skolininkui apie mokėtiną importo arba eksporto muitų sumą yra galiojantis tik jei prieš tai minėtos tarnybos šių muitų sumą įtraukė į apskaitą. Tokios chronologinės maito sumos įtraukimo į apskaitą ir pranešimo apie ją operacijų sekos turi būti laikomasi, nes priešingu atveju mokesčių mokėtojai būtų vertinami nevienodai, be to, būtų pakenkta harmoningam muitų sąjungos veikimui.

4. Bendrijos teisė nedraudžia nacionaliniam teismui preziumuoti muitinės teiginio, kad importo ar eksporto muitų suma buvo įtraukta į apskaitą Reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 217 straipsnio prasme prieš pranešant apie ją skolininkui, teisingumo, jei laikomasi veiksmingumo ir ekvivalentiškumo principų.

Tam tikroje srityje nesant Bendrijos teisės reglamentavimo, kiekviena valstybė narė savo nacionalinės teisės sistemoje turi nustatyti ieškinių, skirtų užtikrinti asmenims iš Bendrijos teisės tiesioginio veikimo kylančių teisių apsaugą, procesines taisykles su sąlyga, kad, vadovaujantis lygiavertiškumo principu, šios taisyklės nebus mažiau palankios nei taikomos panašioms nacionaline teise grindžiamiems ieškiniams ir kad, vadovaujantis veiksmingumo

Be to, valstybės narės neprivalo priimti specialių proceso normų, nustatančių tvarką, kaip mokesčių mokėtoju turi būti

principu, dėl jų naudojimas Bendrijos teisėje nustatytais teisėmis netaps praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas. Šie argumentai taip pat galioja ir įrodinėjimo tvarkai, kaip antai įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklėms, kuri taikoma ieškiniams dėl su Bendrijos teisės pažeidimu susijusių ginčų.

Taigi, nacionalinis teismas, konkrečioje byloje nustatęs, jog dėl muitinės skolą turinčiam sumokėti asmeniui tenkančios pareigos įrodyti šios skolos neįtraukimą į apskaitą gali būti neįmanoma arba pernelyg sudėtinga pateikti tokį įrodymą, nes, be kita ko, tai yra duomenys, kurių mokesčių mokėtojas negali turėti, privalo, užtikrindamas veiksmingumo principo laikymąsi, imtis visų jam nacionaline teise suteiktų procesinių priemonių, kurioms priskiriamas reikiamų tyrimo priemonių taikymas, įskaitant vienos iš ginčo šalių ar trečiojo asmens įpareigojimą pateikti aktą ar dokumentą.

(žr. 32–36 punktus, rezoliucinės dalies 4 punktą)

5. Reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 221 straipsnio

1 dalį reikia aiškinti taip, kad prieš siųsdamos pranešimą apie išieškotiną muitą sumą atitinkamos valstybės narės muitinės tarnybos privalėjo įtraukti šią sumą į apskaitą, o neįtraukusios į apskaitą pagal šio reglamento 217 straipsnio 1 dalį negali šios sumos išieškoti; vis dėlto šios tarnybos išlaiko galimybę iš naujo pranešti apie tą pačią sumą laikydamosi šio reglamento 221 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų ir senaties taisyklių, galiojusių skolos muitinei atsiradimo dieną.

(žr. 37–39 punktus, rezoliucinės dalies 5 punktą)

6. Nors importo ar eksporto muitų suma išlieka „teisiškai privaloma sumokėti“ Reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 236 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos prasme, net jei apie šią sumą nebuvo pranešta mokesčių mokėtojui pagal šio reglamento 221 straipsnio 1 dalį, vis dėlto, jei tokio pranešimo nebegalima pateikti dėl to, kad pasibaigė šio reglamento 221 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas terminas, šis mokesčių mokėtojas iš principo privalo turėti galimybę susigrąžinti šią sumą iš ją surinkusios valstybės narės.

Nesant Bendrijos teisės reglamentavimo neteisėtai surinktų mokesčių grąžinimo srityje, kiekviena valstybė narė savo nacionalinės teisės sistemoje turi paskirti kompetentingus teismus ir nustatyti ieškinių, skirtų užtikrinti iš Bendrijos teisės asmenims kylančių teisių apsaugą, procesines taisykles su sąlyga, kad, pirma, tokios taisyklės nebus mažiau palankios nei taikomos panašioms nacionaline teise grindžiamiems ieškiniams (lygiavertiškumo principas) ir, antra, dėl jų naudojimasis

Bendrijos teisėje nustatytais teisėmis netaps praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas (veiksmingumo principas).

(žr. 40–47 punktus, rezoliucinės dalies 6 punktą)